Ao. 1825.

No. 43.

Bataviasche Courant.

WOENSDAG, *den 26sten October* 1825.

Benoemingen.

CIVIEL DEPARTEMENT.

Tot pakhuismeester te Tjanjor, (residentie Preanger Regentschappen) de eerste klerk en postkommies op het residentie kantoor, *M. John.*

Tot postkommies te Tjanjor, de tweede klerk op het residentie kantoor, *L. C. Bruijninga.*

KOLONIALE MARINE.

ONTSLAGEN.

De schrijver, *J. O. Spangenberg.*

MILITAIR DEPARTEMENT.

Bij de 19de afdeeling nationale infanterie.

Tot 2den luitenant, de adjudant onder-officier *C. J. Albertijn*, van het 2de bataillon dier afdeeling.

PLAATSING.

19de afdeeling nationale infanterie.

— 1STE BATAILLON. —

De kapitein kwartiermeester *M. Fieljard*, onlangs uit Nederland gekomen.

BATAVIA, den 26sten october.

De jongste uit de Vorstenlanden ontvangen berigten, maken geene melding van nadere militaire bewegingen. De troepen, aan welke eenige rust gegeven is, herstelden zich ten volle, en het getal zieken verminderde aanmerkelijk, waartoe het gunstig saizoen, hetwelk zich weder tot droogte had ingesteld, veel bijdroeg. De rust in de nabijheid der hoofdplaats *Djocjokarta* herstelde zich meer en meer.

In het district *Patchitan* heeft een gelukzoeker, die den naam aangenomen had van *Dipo Admoijo*, en zich voor zoon van Pangerang *Dipo Negoro* uitgaf, op den 9den dezer zich vertoond in de hoofdnegorij van dien naam, aan het hoofd van een veertigtal gewapende mannen, met welke hij den onlangs aangestelden *Tommongong* van dat district heeft overvallen en vermoord, en voorts een gedeelte der Negorij heeft in den brand gestoken.

Den 10den werd eene troep dezer muitelingen aangevallen door eenige gewapende inlanders, onder aanvoering van den opziener en van den burger *Deux*, wanneer de eersten, met achterlating van hunnen aanvoerder, die aan zijne wonden overleed, op de vlugt werden gedreven.

Ter zelfder tijd bragt de Solosche Demang van *Ngelé* het berigt dat iemand, zich noemende *Dipo Admoyo*, en voorgevende te zijn zoon en zendeling van *Dipo Negoro*, hem was komen opvorderen om de zijde der opstandelingen te kiezen; hebbende deze persoon hem verhaald, bereids den Tommongong van *Patchitan* te hebben om het leven gebragt en aldaar een ander Regent te hebben aangesteld.

Dat hij demang, weigerende in dit voorstel te treden en geene magt hebbende om zich tegen dezen rebel te verzetten, hem en de zijnen goed onthaalde, doch dadelijk twee demangs uit zijne buurt van het voorgevallene deed verwittigen en te zijnent ontbieden.

Deze opgekomen zijnde, waren zij overeengekomen om in den vroegen morgenstond dezen muiteling met zijn gevolg opteligten, doch hierin niet kunnende slagen hadden zij dezelven allen op de plaats afgemaakt. Hiermede is deze strooppartij ten einde geloopen en de rust in het district *Patchitan* hersteld.

Dat de bedoelde aanvoerder dezer muitelingen den naam van *Dipo Admoijo* wederregtelijk heeft aangenomen, is zeker, daar de persoon van dezen naam en werkelijke zoon van Pangerang *Dipo Negoro*, zich rustig te *Djocjokarta* ophoudt.

—In de Grobogangsche en Blorasche districten hebben de muitelingen zich niet weder vertoond, en zij schijnen genoegzaam in bedwang te worden gehouden door de zich op die punten bevindende militaire en inlandsche magt.

Daartegen zijn uit het Gouvernements district *Djapan*, (in het zuiden der residentie *Soerabaya*) berigten ontvangen, dat de Djocjokartasche Tommongong van *Kerto Zono*, aangevangen heeft vijandelijke gezindheid aan den dag te leggen, en den Regent van *Djapan* bij brief uitgenoodigd heeft, uit naam van den Sultan van *Djocjokarta* (titel welke de opstandeling *Dipo Negoro* heeft aangenomen) om met hem gemeene zaak te maken.

Van de zijde van den resident van *Soerabaya* zijn, met overleg van den militairen kommandant, onverwijld maatregelen genomen tot verzekering der grenzen aan dien kant. De kolonel *Bonnelie*, heeft zich onverwijld, den 13den dezer 's morgens, met ruim 300 man troepen en eenig veldgeschut op marsch begeven naar het regentschap *Djapan*. Zr. Ms. fregat *Eurydice*, hetwelk bereids onder zeil was om naar *Batavia* te stevenen is vooreerst teruggekeerd op de reê van *Soerabaya*, om eventueel het garnizoen dier plaats te versterken. De luitenant kolonel *Cochius* bevond zich in de *Kadoe* met eene genoegzame magt om de muitelingen, op de onderscheidene punten, waar zij zich van tijd tot tijd vertoonen, te keer te gaan.

De colonnes onder den luit. kolonel *Cleerens*, den majoor *de Bast*, en assistent resident *Homberg*, bevonden zich steeds op den wester oever van de rivier *Progo*, om den doortogt van de hoofdrebellen, wanneer zij van den kant van *Djocjokarta* met kracht aangetast worden, aan die zijde te beletten. Op een' togt, welke genoemde assistent resident den 10den dezer heeft gedaan van *Tangong* tot *Minoreh*, om eenige zieken naar *Magelan* te evacueren en vivres te ontvangen, heeft hij tusschen *Tjatjaban* en *Toengangang* den weg op verscheiden plaatsen verhakt gevonden, en den vijand in eene sterke positie, om hem de passage te beletten. Met een detachement, onder den 2den luitenant *van Helden*, en de inlandsche magt, onder de Hoofddemangs van *Setokaton* en *Limbangan*, werden de muitelingen aangetast en, niettegenstaande de steilte van het terrein, spoedig verdreven, met achterlating van een 25 tal dooden, terwijl aan onze zijde slechts eenige manschappen gewond werden.

De assistent resident *Holmberg* heeft zich bijzonder te vrede betuigd over het kloekmoedig gedrag van den luitenant *van Helden*, den onder-adjudant *Albertijn*, en de bovengenoemde hoofddemangs. De onder-adjudant *Albertijn*, is ter zake van dit gedrag, op voorstel van Z. Exc. den Luitenant Gouverneur, bevorderd tot den rang van 2den luitenant.

BUITENLANDSCHE - BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARYS, *den 22sten april.*

De Kamer der Pairs heeft hare beraadslagingen over de wet op de schadevergoeding ten einde gebragt, en het geheel derzelve met 180 tegen slechts 63 stemmen aangenomen. Intusschen heeft de Kamer verscheidene min gewigtige, doch één zeer gewigtig amendement aangenomen, inhoudende: »dat de bepalingen der onderhavige wet geenszins eenig regt, het zij van den Staat, het zij van een derden, verkregen voor de afkondiging van het Charter, en bevestigd bij dezelve grondwet, zullen verkorten, of aanleiding kunnen geven tot eenig verhaal op dezelve."—De Kamer heeft nog 99 leden geteld, welke hebben gemeend zich tegen dit artikel, eenig en alleen bestemd, om de bepaling der grondwet te handhaven en eenige millioenen Franschen weder eenigermate gerust te stellen, te moeten verklaren.

Men herinnert zich, dat de heer *de Villèle* heeft getracht dit artikel, of liever een gelijkluidend, bij de Gedeputeerden te doen aannemen, maar dat de meerderheid het heeft afgeslagen. Men twijfelt niet, of zij zal 'er ditmaal over henen stappen, daar het al of niet ontvangen der schadevergoeding 'er van afhangt.—Alsdan zal de zaak haar beslag hebben bekomen.

—De brieven uit Rouen maken steeds gewag van den indruk, welken het mandament van den Aartsbisschop daar ter stede heeft gemaakt. Men beschouwt dit stuk minder als het afzonderlijk gewrocht van dien prelaat, dan wel als een blijk van de hoogte, tot welke de geestelijkheid hare

vorderingen reeds heeft gedreven. — Bij hetzelve worden verscheidene misdrijven genoemd, waarop bij de bestaande wetten straffen zijn gesteld, doch waarvan de Aartsbisschop zich de absolutie bijzonder voorbehoudt. Behalve deze misdrijven worden echter nog genoemd *de ketterij*, *de scheurmakerij*, *het lezen en houden van verbodene boeken*, *de tooverij*, *het betooveren van anderen*, *de waarzeggerij*, *de giftmengerij* en het *uitoefenen van de tooverkunst in het algemeen!*

Nog vreemder klinkt het bevel aan de gevestigde geestelijken, om naauwkeurig de scholen te bezoeken en zich te laten onderrigten, nopens de bekwaamheden en de *staatkundige begrippen* der onderwijzers. Men meent, en niet ten onregte, dat een gebod van zoo hoog eene magt in het openbaar en bij eene zoo plegtige gelegenheid aan de geestelijkheid gegeven om zich met het tijdelijke te moeijen, in deze oogenblikken van het uiterst gewigt is.

den 26sten april.

Het mandament van Rouen is steeds het onderwerp der algemeene gesprekken. De Kardinaal-aartsbisschop, zijn vicaris en een der adjuncten van den Maire van genoemde stad bevinden zich thans in deze hoofdstad.

De bijzondere berigten van daar vermelden, dat het grootste gedeelte der gevestigde geestelijkheid even misnoegd is over het bedoeld geschrift, als het gematigd publiek, om dat er verschillende zinsneden in voorkomen, waaruit men zoude kunnen opmaken, als of verscheidene personen, tot haren stand behoorende, zich aan de schandelijkste zedeloosheid schuldig maakten; — en dat ten gevolge van dien het mandament niet is voorgelezen, immers niet in de steden, dan met weglating van de bedoelde zinsneden.

De menigte blijft steeds zeer opgewonden en het ontbreekt niet aan allerhande paskwillen, welke aan het aartsbisschoppelijk paleis of in den omtrek worden aangeplakt. Zes jonge lieden zijn ter dier oorzaak gevat.

den 1sten mei.

Men leest in een der liberale bladen, dat eenige leden van de Kamer der Gedeputeerden hunne opwachting, namens een groot aantal hunner medeleden, hebben gemaakt bij den pausselijken Nuntius, ten einde van Z. Em. te vernemen, of zij hunne stem mogten geven aan eene wet, bij welke de inkoop van een geestelijk domein van Staatswege werd gewettigd, en verlof werd gegeven, om hetzelve op nieuw te verkoopen. Volgens het dagblad heeft de Nuntius zich eerst verzekerd, dat de bedoelde personen hem in zijne hoedanigheid als pausselijk gezant kwamen spreken en als zoodanig zijne denkwijze vernemen, en daarna verklaard, „ dat de Paus, bij het concordaat van 1801 niet alleen de wettigheid van den verkoop der geestelijke goederen had bevestigd, maar zelfs, na zijnen terugkeer in de pausselijke Staten, den verkoop der geestelijke goederen, welke daar te lande onder het fransch bestuur was geschied, had in stand gehouden. ” — Men is niet, zonder reden verwonderd dat, na eene dergelijke verklaring, nog 108 zwarte balletjes in de bus zijn gevonden. Het ministerie heeft zich veel moeite gegeven, om toch te verhoeden, dat de wet, wegens den verkoop van de bedoelde domeinen, in ernstige overweging mogt worden genomen. De hevige antiliberalen hebben er ook niet over beraadslaagd, maar de verklaring van den heer *Duplessis Grenedan* heeft ten dien aanzien opheldering genoeg gegeven.

— Een fransch reiziger, welke voor rekening van den heer *Bankes* van de britsche universiteit van Cambridge, Egipte heeft bezocht, is op het eiland Elephantine, in Opper-Egipte, in het bezit geraakt van een handschrift op papyrus, bevattende een deel van de *Iliade*. Hetzelve is reeds in Engeland aangekomen. De letterkundigen rangschikken het handschrift onder de eeuw der *Ptolemeussen*, en beschouwen het als het oudste, hetwelk bestaat: zij zijn mitsdien ten uiterste verlangend, den inhoud te vernemen.

den 6den mei.

De koninklijke ordonnantie, betreffende de wijze, op welke de wet op de schadevergoeding moet worden ten uitvoer gebragt, behelst verscheidene bepalingen, welke als ten uiterste gunstig voor de gewezene emigranten moeten worden aangemerkt, en een nieuw blijk opleveren van de zucht van het ministerie, om deze klasse te behagen. De regten, van welker betaling de genoemde personen worden vrijgesteld, met betrekking tot het erlangen der bedoelde schadevergoeding, of het terug bekomen van hunne goederen, worden op ruim 600 millioenen berekend.

den 10den mei.

Z. M. heeft bij ordonnantie eene commissie van 25 personen benoemd, onder voorzitting van den maarschalk, hertog *van Tarente (Macdonald)*, ter vereffening van de vorderingen der gewezene emigranten.

— Men schrijft het navolgende uit Madrid van den 28sten April: „ Het geldgebrek is weder zoo dringend, dat Z. M. zijne eigene kas heeft moeten te baat nemen, om in eenige onvermijdelijke behoeften te voorzien. Sedert na twee jaren gaan de behoeften de inkomsten een kapitaal te boven. — Bij het mislukken der geldleening met Engeland, is men thans bedacht, om eene onderhandeling met de bankiers in de Nederlanden te openen. — De koninklijke vrijwilligers zijn geenszins te vrede met het dekreet, waarbij de onschuld van den generaal *Cruz* wordt erkend. ”

— In Portugal schijnt thans eene gewenschte rust te heerschen. Men heeft aldaar eenige maatregelen van veiligheid voorgeschreven, ten aanzien van vreemdelingen, en vooral van Spanjaarden, die, onder voorwendsel van handelsbetrekkingen, de grenzen passeren.

den 13den mei.

Bij het beraadslagen over de onderscheidene sommen van het budjet van uitgave, komen de verschillende partijen met hunne grieven tegen de ministeriele staatkunde voor den dag.

Bij gelegenheid van eene vermeerdering van de kosten van het departement van buitenlandsche zaken, heeft de liberale oppositie weder aangedrongen op het aanstellen van fransche Consuls in de nu vrijgevochten oorden van Zuid America, op dat de fransche handel niet geheel uit die Staten mogt worden uitgesloten. De generaal *Foy* heeft zich zelfs beklaagd, dat de derwaarts gezondene fransche agenten zich zulk een dubbelzinnig gedrag hebben veroorloofd, dat de Americanen dezelve als *zeer verdacht* hebben moeten afwijzen. Hij oordeelde, dat Frankrijk aan Spanje zoo veel geld opofferde, dat het door eene bescherming des handels geene verwijten van die mogendheid te duchten konde hebben. Na nog zijne hoop te hebben betuigd, dat men de Grieken, in hunnen strijd voor godsdienst, vrijheid en vaderland, eer zoude ondersteunen dan tegenwerken, heeft hij gewag gemaakt van de komst van den oostenrijkschen staatsminister Vorst *Metternich*, binnen deze hoofdstad; en het gerucht, als of die staatsman, in naam van het Heilig Verbond, de opheffing had verlangd van de thans bestaande vrijheid der drukpers; — in de hoop, dat de ministers zich duidelijk dienaangaande zouden verklaren.

Z. E. de minister heeft zulks dan ook niet onbeantwoord gelaten, en verzekerd, dat het ministerie die vrijheid geenszins vreesde, en dat hetzelve, zoo het in de daad eene verandering in de thans bestaande verordeningen op dat stuk had willen maken, die verandering voorzeker aan de tegenwoordige wetgevende vergadering zoude hebben voorgedragen. — Deze in zeker opzigt geruststellende verklaring kan echter de ministers, na het sluiten der zitting, niet beletten, om, des goedvindende, de dagbladen, even als in 1824, andermaal aan banden te leggen.

Ten aanzien van Zuid America heeft Z. E. aangemerkt, dat, bijaldien Engeland zich had meester gemaakt van den americaanschen handel, zulks was toeteschrijven aan den inval van *Napoleon* in Spanje, in den jare 1808; dat Frankrijk op dit oogenblik de onafhankelijkheid dier Staten, in het belang de legitimiteit, niet kan erkennen, en zich moet bepalen bij de rol van bemiddelaar.

De heer *Constant* heeft aangemerkt, dat, daar men te voren het verlangen dier colonien, dat Frankrijk zich tusschen dezelve en Spanje in 't midden mogt stellen, niet alleen had afgewezen maar zelfs vijandig beantwoord, het thans te laat was, om van dien stand iets goeds te hopen, en dat het ministerie het welzijn van Frankrijk niet zoude behartigen, bijaldien het voortging met de belangen van den handel aan de te verre gedrevene beginselen der legitimiteit op te offeren. — De heer *Perrier* oordeelde, dat de staatkunde van Frankrijk ten aanzien van Spanje op deze wijze *te sentimenteel* werd, en beter in een roman, dan bij het hoog bestuur eener magtige natie zoude passen.

Dit alles heeft echter niet belet, dat de voorgedragen sommen zijn aangenomen.

GROOT-BRITANNIE.

LONDEN, *den 23sten april.*

Vrijdag ll. is de tweede lezing van de voorgestelde bill, strekkende, om aan de belijders van den R. C. Godsdienst grootendeels dezelfde staatkundige regten te verleenen, als aan de protestanten, voorgedragen, en als toen ondersteund geworden door verscheidene leden, welke verklaarden tot op dezen tijd steeds te hebben gearzeld, om dergelijken maatregel goed te keuren, maar zich thans overtuigd te houden, dat de toenemende verlichting en eene gezonde staatkunde denzelven gebiedend vorderden.

De bill is bestreden geworden, op grond, dat de godsdienstige leerstellingen van de aankleevers van dien eeredienst nimmer zijn overeentebrengen met het naauw verband, het welk hier te lande bestaat tusschen de tijdelijke oppermagt en de Angliicaansche Kerk; dat men ten dien aanzien nimmer, met genoegzamen grond, zal kunnen berusten op de verklaringen dier belijders, van zich nooit iets te zullen onderwinden, het welk strekken kan, om dien band, op welken de grondwet berust, te verzwakken, of te verbreken. — Om deze gronden meerder gewigt bij te zetten, heeft men zich beroepen op de handelwijze van de heeren Dr. *Doyle* en *O' Connell* zelve, waarvan de eerste aan het hoofd staat van de R. C. geestelijkheid, de tweede aan het hoofd der staatkundige partij der roomsgezinden in Ierland. Men heeft aangemerkt, dat beide, wel is waar, op de vraagpunten door het committé van het Hoogerhuis hun voorgelegd, met de uiterste matiging hebben geantwoord, ten betoge, dat zij 's Paussen gezag alleen in geestelijke aangelegenheden en nimmer in staatkundige erkennen, noch zullen erkennen, maar dat de tegenovergestelde hevige aanvallen, welke beide deze heeren zich nog kort te voren tegen de protestantsche Kerk in openbare geschriften hebben veroorloofd, van dien aard zijn, dat men kwalijk staat kan maken op hunne betuigingen.

De beraadslaging is den 21sten april voortgezet. De heer *Coulburn*, Secretaris van Staat voor Ierland, heeft zich met kracht tegen de bill verzet, en gemeend, dat dezelve, in stede van den vrede aldaar te bevorderen, integendeel nieuwe onlusten zoude doen ontstaan; dat de genen, welke bij de nieuwe wet werden bevoordeeld, zich geenszins met de behaalde overwinning te vrede zouden houden, maar zich meer en meer beijveren, om de aldaar bestaande protestantsche Kerk te verkorten.

Onder de genen, welke den maatregel met warmte verdedigd hebben, telt men weder den minister *Canning*. Deze oordeelde, dat de geweldige maatregelen, welke men in der tijd tegen de belijders van den R. C. godsdienst had genomen, want toeteschrijven geweest aan de zorg, om het regerend Huis tegen de pogingen der Jacobiten te beveiligen; — dat deze vrees thans geheel verdwenen zijnde, er geene redenen bestonden, om dezelve belijders in het vervolg van de uitoefening der gemeene burgerlijke regten uitteslniten. Hij oordeelde, dat het belang van den Staat den maatregel vorderde, en dat men, met een aantal personen gelegenheid te geven, om mede te werken tot de bevordering van het algemeen welzijn, dezelve meer dan te voren, aan de bestaande orde van zaken zoude verbinden; hij meende te mogen berusten in de verklaring, dat de gehoorzaamheid aan de voorschriften van den roomschen stoel, in geestelijke aangelegenheden, nimmer een welgezind onderdaan konde afstrekken van de trouw, welke dezelve aan zijnen souverein verschuldigd is. De aanspraak des ministers heeft een diepen indruk gemaakt. Terwijl hij dezelve voordroeg, verduurde hij weder eenen hevigen aanval van de jicht, welke hem tot heden zijne kamer heeft doen houden.

De Secretaris van Staat voor de binnenlandsche zaken, de heer *Peel*, heeft de bill weder hevig bestreden, en verklaard, geenszins te behooren onder de genen, welke van denkwijze, ten aanzien van dit gewigtig onderwerp, zijn veranderd; dat het de eerste reis niet is, dat er omtrent de verschuldigde gehoorzaamheid aan den

Paus eene dergelijke uitlegging wordt gegeven. Hij verklaarde een getrouw aanhanger te zijn van de thans bestaande constitutie, en oordeelde, onder vele andere bedenkingen, het van het hoogste belang, dat de personen, welke in 's Konings bijzonderen raad werden geroepen, even als Z. M. den protestantschen godsdienst moesten belijden; hij keurde almede uit dien hoofde den onderhavigen maatregel af, om dat bij denzelven dit gewigtig punt niet werd gehandhaafd.
Hij oordeelde, dat, met deze bill, de bijzondere denkwijze, ja zelfs eenige twijfeling, van den monarch, op het stuk van den godsdienst, het vaderland in het grootst gevaar konde brengen, om door twist en burger-oorlog te worden verscheurd, en dat men bij de thans bestaande wet nimmer aan een dergelijk gevaar konde zijn blootgesteld. — Hij wees zijne medeleden op de nieuwe wetgeving in een naburig land, bij welke op eene beleediging van eene der misterien van den R. C. godsdienst de doodstraf werdt gesteld, en hield zich meer en meer overtuigd, dat een heerschend protestantsch beginsel de zekerste waarborg was voor het behoud van burgerlijke en godsdienstige vrijheid.
Bij hoofdelijke omvraag is de tweede lezing van de bill, met 268 tegen 241 stemmen, doorgegaan, en kan men aannemen, dat de maatregel, eenigzins tegen de verwachting der ministerielen, in het Lagerhuis zijn beslag heeft gekregen.
Het mangelt niet aan petitien tegen de bill; eene der voornaamste bezwaren tegen dezelve is, dat de pausselijke bullen niet aan de goedkeuring der burgerlijke overheid onderworpen zullen worden.

den 26sten april.

Heden avond zal de derde lezing van de bill ter emancipatie der belijders van den R. C. Godsdienst in het Lagerhuis worden voorgedragen.
Bij gelegenheid van het indienen van eene petitie van deken en kapittel van Windsor tegen deze emancipatie, heeft de hertog *van York*, de vermoedelijke erfgenaam van de kroon, in het Hoogerhuis, het navolgende verklaard:
„Ik ben verzekerd, dat de petitie, door mijne hand ingediend, van een zoo achtingwaardig ligchaam, met belangstelling zal worden ontvangen. — Ofschoon niet gewoon, om deel te nemen aan uwe beraadslagingen, en niet voornemens, om de bill, indien dezelve in dit Huis wordt voorgesteld, te bestrijden, vind ik mij verpligt, ulieden eenige weinige woorden toetevoegen. Het is nu vijfentwintig jaren geleden, dat de maatregel het eerst in overweging is genomen. De beraadslaging stond in verband met eene zeer ernstige ziekte van iemand, die thans niet meer leeft; met de tijdelijke verwijdering van een der bekwaamste, der eerlijkste dienaars, welken het vaderland immer heeft gehad. Op dien tijd heb ik mij omtrent den maatregel verklaard; sedert ben ik geenszins van gevoelen veranderd, en verheug ik mij meer en meer over dit mijn besluit. — Zoo dra de bill ulieden wordt voorgedragen, zal zij met meer bekwaamheid worden uiteengezet, dan mij kan te beurt vallen. Zij betreft echter twee, of drie hoofdonderwerpen, welke ik als zeer gewigtig beschouw. Het eerste is: dat de roomsgezinden vorderen, dat het Parlement zich niet met hunne Kerk zal moeijen, en men verlangt hun gelegenheid te geven, om zich niet alleen met de Anglicaansche Kerk te moeijen, maar zelfs mede te werken tot derzelver wetgeving. — Ik spreek slechts als een bijzonder persoon, en begeer als zoodanig verstaan te worden, maar dan moet ik ulieden opletttend maken op den toestand, in welken gij uwen souverein plaatst, die, bij den kroonings-eed, zweert de gevestigde Kerk, hare leerstellingen en regten ongeschonden te handhaven. Eene parlementsacte kan volgende souvereinen van dien eed ontslaan, maar kan niemand ontheffen van het geen hij reeds eenmaal bezworen heeft. De zaak gaat mij diep ter harte, en ik kan niet nalaten te denken aan de treurige gesteldheid mijns vaders, toen men hem poogde over tehalen, om de bedoelde vorderingen toetegeven, in weerwil van zijnen gezworen eed; ik kan niet nalaten het daarvoor te houden, dat hij aan deze omstandigheid de ziekte te danken heeft gehad, onder welke hij gedurende zoo vele jaren gebukt is geweest. — [Na verloop van eenige oogenblikken, gedurende welke de hertog zijne aandoening niet konde onderdrukken, vervolgde Z. K. H.:] Ik herhaal het, ik spreek alleen voor mij zelven. Ik ben van mijne jeugd af aan in deze beginselen opgebragt. Van het oogenblik, dat ik voor mij zelven heb beginnen te denken, heb ik die, uit overtuiging, aangekleefd; — in welken stand ik mij bevinden en wat men ook van mijne tegenwoordige verklaring zeggen moge, ik heb besloten te volharden in mijnen tegenstand tegen de bedoelde vorderingen. *Zoo waarlijk helpe mij God!*"

den 4den mei.

Den 2den Mei zijn de prijzen der fondsen aanmerkelijk gedaald en de 3 pc. gecons. onder andere tot 90⅞ verhandeld. De oorzaken van deze daling worden opgegeven te bestaan in 1° eene vreeze voor geweldige beroerten in Ierland, ten gevolge van de verklaring van den hertog van *York*; 2° eene aanstaande ontbinding van het parlement en eene verandering van het ministerie en 3° eene verklaring van de Bank, dat zij de betalingen in klinkende munt niet kan volhouden. — Voor het tweede en derde punt verklaart het ministerieel avondblad, dat geen schijn van grond bestaat, en omtrent het eerste meent het zelve, dat, zoo de emancipatie-bill der R. Catolijken ditmaal niet mag doorgaan, zulks niet moet worden aangemerkt als een noodzakelijk gevolg van de bedoelde verklaring, en dat er dus geene meerdere vrees voor onlusten kan bestaan dan in vroegere dagen bij gelijke omstandigheden.
Eergisteren heeft de heer *Huskisson* ten aanzien der gemelde daling in het Lagerhuis verklaard, daar geene redenen voor te kunnen vinden. „Wat betreft den stand van den wissel in andere landen, ten nadeele van Engeland" zeide hij, „die moet niemand verontrusten en kan nimmer worden aangemerkt als een blijk van onze verminderde welvaart. Deze omstandigheid moet zeker worden toegeschreven aan gebeurtenissen van eenen tijdelijken aard, en deze staat van zaken moet eerlang van zelf tot het vorig evenwigt terugkomen."

den 7den mei.

De bill op de emancipatie der belijders van den R. C. Godsdienst, is gisteren in het Lagerhuis weder hevig aangevallen, als onder andere door de heeren *Gascoijne* en *Lethbridge*. Zij oordeelden dezelve onbestaanbaar met hunnen gezworen eed, van nimmer eene vreemde suprematie hier te lande te erkennen, alzoo bij de bill de suprematie van den Paus met de daad zoude worden verondersteld. Zij beschouwden de bill als hoogst gevaarlijk voor den protestantschen godsdienst, en oordeelden, naar aanleiding van de gedragingen der geestelijkheid in Ierland, Spanje, en Frankrijk, dat dezelve nog even eens omtrent de protestanten dacht, als voor 100 en 150 jaren. De laatste haalde ten voorbeeld aan eene overeenkomst van verhuur eener bouwhoeve, behoorende aan een R. Catholijk gesticht, onder eene bepaalde voorwaarde, dat men op dezelve nimmer protestantsche gebeden zoude lezen, of eenen protestanschen bijbel dulden.
Na dat de bill nog door verscheidene leden verdedigd is geworden, als noodig voor de rust van Ierland, heeft men eenige veranderingen in dezelve gemaakt, als onder andere, dat de roomsgezinden in zekere gevallen zullen moeten zweren, van nimmer iets tegen de *protestantsche* gevestigde Kerk te zullen ondernemen, en, op voorstel van den heer *Brougham*, dat men twee kommissien zal benoemen, de eene belast met het onderzoek van de mededeelingen van den roomschen Stoel; de andere belast met het onderzoek van de gevoelens van zoodanige personen, als tot hooge geestelijke bedieningen bij de R. C. Kerk zouden worden geroepen, voor derzelver bevestiging als zoodanig.
Met zoodanige veranderingen wacht men de derde lezing van de bill af wanneer derzelver bestrijders eene laatste poging zullen aanwenden, om dezelve in het Lagerhuis te doen afwijzen.

den 11den mei.

Gisteren avond is de derde lezing van de bill, betreffende de zoogenaamde emancipatie van de belijders van den R. C. godsdienst, in 't Lagerhuis voorgedragen. De minister *Canning* heeft zich bij de beraadslaging, deswegens geopend, niet doen hooren, doch de heer *Huskisson* heeft de bill verdedigd; hij heeft aangemerkt, dat met dezelve de gevestigde Kerk zoo min als de constitutie des Rijks eenig gevaar loopt; dat zoo eenig persoon zich in het parlement mogt opdoen, welke, naar aanleiding zijner godsdienstige denkwijze, dien weg trachtte te bewandelen, deze/zelve terstond eene geduchte oppositie zoude vinden, en dat aan den anderen kant de bill een gewenschten invloed zoude hebben op de gemoederen der leeken. — De heer *Peel* heeft zijne gevoelens kortelijk herhaald. — De *Solliciteur-generaal* heeft den maatregel vinnig bestreden, en trachten aan te toonen, dat dezelve geenszins door de meerderheid der natie werd goedgekeurd; dat er slechts 54 petitien voor, en 253 tegen denzelven waren ingekomen, en onder deze laatste slechts 60 van de Anglicaansche geestelijkheid. — Hij oordeelde, dat de voorgestelde maatregelen, om te waken tegen het misbruik van mandamenten en vermaningen van den H. Stoel, niets te beteekenen hadden, uit hoofde dat die commissie door het hoofd der geestelijkheid zelf zoude worden benoemd; hij begreep, dat, indien men aan het Huis der *Bourbons* het vermogen gaf, om de innerlijke waarde dier stukken te beoordeelen, men zulks geenszins aan het Huis van *Brunswijk* mogt weigeren.
Bij hoofdelijke stemming is de derde lezing met 248 tegen 227 stemmen doorgegaan, en heeft de maatregel alzoo in het Lagerhuis zijn volledig beslag gekregen. De tegenstanders van de bill merken echter op, dat de meerderheid van 27 tot 21 stemmen is verminderd, en meenen, dat ook deze omstandigheid de aandacht der Lords niet zal ontsnappen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den 19den april.*

Men heeft nog geene nadere berigten uit de Levant, en ziet dezelve met belangstelling te gemoet. In berigten uit Konstantinopel van den 16 maart, van de Fransche zijde afkomstig, wordt de landing der Egyptische troepen, ten getale van 4500 man, bij Modon, als zeker gesteld, en daarbij gevoegd, dat nog andere schepen, welke op den overtogt van de kusten van Klein-Azie naar Candia, door storm overvallen, van het gros der vloot waren afgescheiden, mede nog eenige duizend man derwaarts zouden overbrengen. — Volgens deze berigten, is de Porte meester in Thessalie zoo wel als in Albanie, en heeft *Diamanti* zich onderworpen. — Het ontwerp voor den aanstaanden zeetogt der Turken was nog niet bekend. Sommigen meenden, dat het eiland Samos een aanval te wachten had; anderen, dat de vloot alleen de operatien te land zoude trachten te ondersteunen.
— Z. Keiz. H. de groot-hertog van Toskane, verlangd hebbende den improvisateur *Sgricci* te hooren, en zelf hem tot onderwerp van een treurspel den *Dood van Maria Stuart* opgegeven hebbende, heeft deze daaraan met de hem gewone vaardigheid en vlugheid voldaan. Gedurende een uur en 54 minuten heeft hij den vorst en de vorstinnen van Toskane, benevens eene talrijke menigte toehoorders, belang ingeboezemd, getroffen en tot schreijens toe bewogen. Het is te bejammeren, dat zulk eene schoone improvisering niet, even als *Karel I*, door eenen snelschrijver opgeteekend is geworden. De groothertog van Toskane heeft den heer *Sgricci* 2000 franken tot een geschenk gezonden, en eene jaarwede van 2400 franken tot aanmoediging toegelegd, en hem al verder verleend opene brieven van adeldom van de eerste klasse, welke, door de regering van des dichters geboortestad Arezzo, voor denzelven verzocht waren.

den 21sten april.

De berigten uit Konstantinopel van den 26sten maart, met den gewonen post aangebragt, bevestigen de tijding van het ontschepen van het egiptisch leger bij de vesting Modon in Morea. De Turken verzekeren, daar het eerste transport, bestaande uit 4000 man, den 22sten februari aldaar aan wal is gezet, en het tweede, ten getale van 7000 man, in de eerste dagen van maart; — dat *Ibrahim* terstond 18 oorlogs vaartuigen naar de zijde van Patras heeft gezonden, en dat dezelve de blokkade dier vesting van den zeekant hebben opgeheven; — dat de egiptische troepen ruim van leeftogt zijn voorzien; en dat mitsdien het gebrek aan levensmiddelen, het welk in 1822 de onderneming van *Dram-Ali* heeft doen mislukken, ditmaal niet te duchten zal wezen. Zij voegen er bij, dat de Seraskier in Albanie eerlang de belegering van Missolonghi zal ondernemen; dat de overgeblevene troepen bij Larissa al spoedig met den Bassa van Negroponte

tegen Athene zullen optrekken, en dat de turksche vloot binnen korten tijd de Dardanellen zal verlaten; zij geven echter derzelver bestemming niet nader op.

den 7den mei.

De brieven uit Konstantinopel van den 10den april, met den gewonen courier aangebragt, bevestigen tot dus verre in geenen deele de tijdingen, welke met den vorigen courier van daar zijn overgezonden, betrekkelijk de vorderingen der egyptische wapenen op den Peloponesus. Men begon niet alleen te twijfelen aan de waarheid van het berigt, als of *Ibrahim-Bassa* zich reeds tot Navarino en Calamatta zoude hebben uitgebreid, maar men meende ook in het zekere onderrigt te zijn, dat zijn voornemen, om dieper in Morea door te dringen, mislukt zoude zijn, en dat hij reeds genoodzaakt was, om zich bij Modon te verschansen. Men ziet alzoo met verlangen de berigten te gemoet, welke dienaangaande van de zijde der Turken, of van den kant hunner vrienden, zullen worden bekend gemaakt.

Van de zijde der Grieken meldt men onder andere in de dagbladen van Hijdra, tot in het midden van de maand maart, het navolgende:

„ Verscheidene renboden hebben in den loop der maand februari de centrale regering te Naupli tijding gebragt, dat 56 egyptische schepen, omtrent het midden dier maand, 10,000 man op de hoogte van Coron en Modon hadden aan wal gezet. Volgens officiele berigten heeft zich dadelijk een corps Arcadiers met de troepen, welke genoemde vestingen belegerden, vereenigd, en de Egyptenaren, welke zich tot Neocastro hadden uitgebreid, teruggedreven. In de gevechten, bij die gelegenheid geleverd, hebben de egyptische troepen veel geleden, en verscheidene officieren verloren. Wij zien eerlang het berigt van eenen beslissenden slag te gemoet. De krachtdadige maatregelen der regering doen ons hopen, dat de Egyptenaren niet alleen geen voordeel van deze onderneming zullen trekken, maar zich hunne stoutmoedigheid zullen berouwen.

„ De Turken maken op de kusten van Asie weder toebereidselen tot eene landing op Samos. Acht Bassa's hebben daartoe troepen geleverd, welke weder op de medewerking der turksche vloot moeten wachten. Deze toebereidselen verontrusten echter de Samioten in geenen deele, en verschillen ook niet van die, welke in het verleden jaar zoo weinig hebben te weeg gebragt.

„ Men wil hier berigt hebben, dat de Seraskier met verscheidene opperhoofden der Arnanten over hoop ligt, en nog geene troepen genoeg bijeen heeft kunnen brengen, om den togt tegen Missolongi te ondernemen. De grieksche oorlogschepen zijn weder voor Patras verschenen."

den 13den mei.

Uit den inhoud der dagbladen van Missolonghi tot den 29sten maart blijkt, met genoegzame zekerheid, dat de Turken in Albanie groote toebereidselen maken, en dat zij door sommige ontaarde Grieken, als een *Varnakioti* en andere, worden ondersteund. Nimmer te voren, verzekeren die van Missolonghi, hebben de Muzelmannen zulke welberaamde aanstalten gemaakt; zij begrooten het aantal der troepen, aan die zijde op de been gebragt, ten minste op 20000 man. De provinciale overheid heeft de geheele bevolking in het geweer geroepen, en verzuimt niets, om het dreigend gevaar het hoofd te bieden. Volgens de laatste berigten begon het gros der Arnanten zich omtrent den 26sten maart in Arta te vereenigen, en was de *Rumili-Wallessi* reeds naar Vonitza opgebroken; de Grieken hadden echter den moed nog niet verloren, en vleidden zich ook ditmaal deze geduchte toebereidselen te zullen verijdelen.

Men verzekert steeds, dat de Grieken de voornoemde maatregelen meer duchten, dan de landing der Egyptenaren. Volgens brieven uit Konstantinopel, van 17 april, in Odessa ontvangen, had men aldaar geen ander berigt, dan dat de Egyptenaren geslagen waren, en het overschot dezer troepen in een ellendigen toestand bij Modon verschanst lag.

Een officieel grieksch berigt uit Naupli van den 30sten maart, over Engeland ontvangen, luidt aldus: Onze vloot is gezeild, en zal, zoo wij hopen, die des vijands, welke op deze tijding Modon heeft verlaten, nog in tijds achterhalen. De Egijptenaren hebben 10,000 man aan wal gezet, doch, volgens een op heden uit het hoofdkwartier aangekomen berigt, hebben deze het noodlot, het welk hij eene zoo onberadene onderneming te wachten was, reeds ondergaan, en zijn zij den 27sten in een bloedig gevecht, bij Navarino, door onze soldaten, onder *Caratasos*, *Cristos*, *Ceraiscakis*, *Zavellas* en *Scouras*, na een groot bloedbad, op de vlugt gedreven. Eene afdeeling van 3000 Egyptenaren, aan alle zijden omringd, is deels afgemaakt, deels gevangen genomen. —Ik vertrek dadelijk naar Modon, en vervolgens naar de afdeeling, welke Patras blokkeert."

Deze opgave strookt ten eenemale met die, welke van Corfu in Ancona is outvangen en de dagteekening voert van den 8sten april.

Van de krijgsverrigtingen tegen Missolonghi heeft men geen nader berigt. Van Zante wordt den 4den april gemeld, dat eene turksche vloot van 3 fregatten en vier brikken, welke den 27sten maart voorbij dat eiland was gezeild naar Patras, den 31sten weder was terug gekomen, het steven wendende naar Modon, terwijl het gerucht wilde, dat de grieksche vloot op de hoogte lag van Cerigo. Weshalve er voor eerst geene turksche schepen voorhanden zullen zijn, om de operatien van den Seraskier van den zeekant te ondersteunen.

HAMBURG, *den 10den mei.*

In Rusland zijn weder scherpe verordeningen bekend gemaakt tegen den invoer van verbodene boeken. Geen boekhandelaar of eigenaar eener boekerij mag andere boeken in zijn bezit hebben, dan de zoodanige, welke op den catalogus van geoorloofde boeken van het ministerie van binnenlandsche zaken voorkomen.

Scheepsberigten.

STRAAT-SUNDA.

Ingezeild.

Oct. 19—Hamburgsch schip *Julie*, Hentze, van Hamburg den 26sten juni, naar Batavia. — brik *Dorothea*, S. E Badendich, naar Anjer.

Doorgezeild.

Oct. 20—schip *Apollo* Jongheim, van Batavia den 19den october, naar Antwerpen. — Amerik. schip *Catharina*, C. Endicott, van dito den 19den dito, naar dito.

Oct. 23—Eng. schip *Countess of Harcourt*, T. Delasons, van Londen den 23sten juni, naar China.

BATAVIA.

Aangekomen.

Oct. 18—brik *Tjoempo*, Tjan Sioeko, van Cheribon den 13den october.—schoener *Cheribon*, Abdul Rachman, van dito den 14den dito — kruisprauwen *Trengan e No.* 4, 5 en 40, Tjoke, Mohaliep en Salmien, allen van Tjilemaijoe — dito *No.* 41, 42 en 43, Sahiet, Samsoedien en Boraham, allen van Bantam.

Oct. 19—schip *De Drie Gebroeders*, A. C. Edeling, van het Eiland-Onrust den 19den october.—brik *Sara Theodora*, W. Borgen, terug van een verlooren reis naar Rembang.

Oct. 20—schip *Louiza*, C. Stricker, van het Eiland-Onrust den 20sten october. — brik *Helena*, Sech Moehsien Bin Abdul Rachman, van Cheribon den 16den dito.—brik *Gollek*, Oosman, van Pekalongang den 16den dito.

Oct. 21—Zr. Ms. schoener *Castor*, 1ste luitenant J. Stolze, van Samarang den 15den october, passagier: de schrijver der Nederlandsche marine J. L. Beekel.—brik *Colonial Trader*, A. Riggs, van Indramaijoe den 20sten dito.

Oct. 22—schoener *Tartar*, R. Sijmons, van Joana den 14den october, passagiers: de heeren Spencer, Rees en Newman.—brik *Windrosse*, W. Tehoepoering, van Samarang den 14den dito, passagier: mevrouw C. F. Vreboljn. — brik *Carolina*, H. Deelkens, van Samarang den 18den dito.

Oct. 24—Zr. Ms. schoener *Johanna*, 1ste luitenant Schuler, van een kruistogt. — schip *Buitenzorg*, S. d'Allens, van Soerabaija den 19den october — schip *Ocij Sinjo*, Sariep Hasan Aukawie, van Pekalongang den 21sten dito.—brik *Sokian*, Takinem, van Cheribon den 21sten dito.—brik *Carolina*, Slamat, van dito den 21sten dito.

Vertrokken.

Oct. 18—Voor het gouvernement ingehuurde partikuliere brik *De Drie Maria's*, H. K. Zeeba, naar Banka, met Zr. Ms. troepen, luitenants ter zee der 2de klasse Ooijkaas en Rink, en kadet van der Spijk. —Eng. brik *General Barnes*, A. Bane, naar Ceijlon.

Oct. 19—Amerik. schip *Catharina*, S. Endicott, jr. naar Antwerpen.—schip *Apollo*, J. M. Jongheim, naar dito. — brik *Dorothea*, S. E. Badendich, naar Anjer.

Oct. 20—schip *Thalia*, A. Haste, naar Soerabaija. — brik *Jacoba*, Alie, naar Cheribon. — brik *Passekan*, Oeij Kiam, naar Indramaijoe. — kruisprauwen *Trenganoe No.* 41, 42 en 43, Sahiet, Samsoedien en Borahan, allen naar Krawang.

Oct. 21—kruisprauwen *Trenganoe No.* 40, 4 en 5, Salmen, Tjoke en Mohaliep, allen naar Tjilemaijoe. —schip *Caledonia*, J. Farrett, naar Cheribon.

Oct. 23—Voor het gouvernement ingehuurd partikulier schip *Marij*, C. Lindam, naar Soerabaija, passagiers: de heeren P. Berrettij en familie, chirurgijn Huberts. — brik *Jacoba Ambrosina*, A. G. de Kater, naar Indramaijoe. — brik *De Hoop*, S. Sinclair, naar Ternate.—brik *Iris*, Sarif Alie Bin Kasiem Barzaba, naar Cheribon.

Oct. 24—schip *Jessij*, J. P. Kaijzer, naar Soerabaija, passagiers: de heeren J. P. Bever, J. C. Smith en familie.—schip *Fatal Barie*, Said Hoesien Bin Hakiem Masawa, naar Samarang.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregat *Melampus*; schoeners *Castor*, *Johanna*, schepen Helena Christina, Jadul Kariem, Mansoor, Carolina en Jacoba, Palembang, Concordia, Macbar, Marco Bozaris, Jadul Kariem, Cornelia Sara, Bantjar, Emile, Meric Oosman, Laju, De Drie Gebroeders, Louiza, Oeij Sinjo, Buitenzorg; brikken Indramaijoe, Le Héros d'Anvers, Tiksing, Maas Jeman, De Jonge Jacobus, Pekalongang, Gollek, Giabsoen, Tjoempo, Helena, Gollek, Kolonial Trader, Windrosse, Carolina, Carolina, Sikian, Sara Theodora; schoeners Anna Jacoba, Semanka, Kassoor, Cheribon. — Eng. schepen Mariner, Elianor; bark Diana.—Amerik. schip Congress.

SAMARANG.

Aangekomen.

Oct. 15—brik *Dorothea*, R. de Voss, van Batavia, passagiers: de heeren L. Hertog en W. von Lutzouw.

Oct. 16—brik *Carolina*, J. J. Barends, van Batavia. — schoener *Tartar*, R. Sijmons, van Rembang, passagier: de heer Rees.

Oct. 18—brik *Harmonie*, Van Steenbergen, van Batavia. — brik *Margaretha Engeltina*, F. D. Tharup, van Rembang, passagiers: de heer De Bruin en familie.—brik *Anna*, J. Baggers, van Batavia.— Chinesche brik *Ingsoen*, Seman, van Cheribon.

Oct. 19—schip *Malakka*, P. Williams, van Rembang.

Oct. 20—brik *Boeang Bessie*, B. Paijer, van Banjermassing. — schip *Bonnijnan*, C. Ettij, van Batavia, passagiers: de heer Stevens en familie.

Vertrokken.

Oct. 15—schoener *Dina Alida*, F. Chasteau, naar Batavia.

Oct. 17—brik *Carolina*, H. Deelken, naar Soerabaija, passagier: de heer Binks.

Oct. 18—schoener *Tartar*, R. Sijmons, naar Batavia, passagiers: de heeren Spencer, Newman en N. P. Rees. — schip *Nieuw Cato*, C. F. Drijman, naar Rembang. — brik *Harmonie*, Van Steenbergen, naar Grissee.

Oct. 17—brik *Carolina*, J. J. Barends, naar Japara.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregatten *Javaan*, *Maria Reigersbergen*; korvet *Pollux*; schoener *Castor*; korra korra *No.* 16; schepen Bonnijnan, Malakka; brikken Susanna Barbera, Margaretha Engeltina, Dorothea, Anna, Boeang Bessie; schoeners Cecelia, Jebook Sarie.— Arab. brik Fatalkair; schoener Fathaol Mobin; sloep Cheribon —Sumanapsche schepen Generaal van Geen, Sumanap; brik Lemboe Sarie. — Jav. brik Maas Jeman.—Maleische brik Srie Tanjoong; sala sala Boejang Slamat. — Chinesche brikken Ingtoen, Soenhien, Ingsoen.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Oct. 10—schip *Johanna Wilhelmina*, F J. Hauer, van Batavia den 27sten september, passagiers: de heer C K S. Kenk. — brik *Philotax*, W. W. Boijle, van dito den 29sten dito.—Voor het gouvernement ingehuurde partikuliere brik *Wesp*, T. Mac Kenzie, van Ternate den 27sten dito, passagiers: de heeren J. Loriano, L. Monto, J. Koringking, G. Rendonawal en J. Legaspe.

Oct. 11—schip *Johanna Frederika*, P. de Haan, van Batavia den 22sten september. — schip *Buitenzorg*, S. d'Aliens, van dito den 4den october, passagier: de heer Michel.

Oct 12—brik *Experiment*, J. F. Grum, van Samarang den 9den october.

Oct. 15—brik *Anna*, N. C. Frans, van Batavia den 5den october, passagiers: mevrouw de weduwe Esche en 2 kinderen. — brik *Margaretha*, W. H. Dagg, van Samarang den 10den dito.

Vertrokken.

Oct. 8—Voor het gouvernement ingehuurd partikulier schip *Jousoer*, Said Oemar Baharoen, naar Banka.

Oct. 9—Zr. Ms. brik *Orestes*, kapt.-luitenant C. Heije, koersstellende om de oost.

Oct. 12—Zr. Ms. kanonneer-boot *No.* 1, adelborst G. van der Vlies, koersstellende om de west. —Voor het gouvernement ingehuurde partikuliere schoener *De Hoop*, Alie Moedien, naar Pontianak, passagier: de heer Sante.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregatten *Udgeraad*, *Eurijdice*; brik *Nautilus*; korvetten *Dolfijn*, *Komeet*, *Zwaluw*; schepen Garia Baranman, Boeroong, Pamalang, Dania, Johanna Wilhelmina, Johanna Frederika, Buitenzorg, Marquis of Hasting; brikken Elizabeth, Sheva, Anna, Philotax, Wesp, Experiment, Margaretha; schoeners Dracke, Rembang; kielligter Pamanoekan.

Gedrukt te BATAVIA, ter Algemeene LANDS DRUKKERIJ.

Bataviaasch Advertentie-blad.

No. 44. *Zaturdag den 29sten October* 1825.

PRIJS-COURANT, *waarnaar, gedurende de drie eerstvolgende maanden, zullen geheven worden de* INKOMENDE REGTEN, *op de hieronder gemelde* WOLLEN- EN KATOENEN GOEDEREN, IN VREEMDE LANDEN VERVAARDIGD, *en het zij met vreemde dan wel met Nederlandsche schepen aangebragt wordende, opgemaakt in voldoening aan de resolutie der Hooge Regering van den 14den februari 1824 no. 4, gepubliceerd in de Bataviasche Courant van den 21sten februari 1824 no. 8.*

WOLLEN GOEDEREN.

		f		
Lakenen extra super fijne		15:	--	per el.
Dito, super fijne		10:	--	„ „
Dito, fijne		7:	15	„ „
Dito, gemeene		2:	15	„ „
Half laken of Ladies Cloth	1ste soort	6:	--	„ „
Dito,	2de „	3:	--	„ „
Pelisse laken	1ste „	5:	--	„ „
Dito,	2de „	3:	--	„ „
Laken Rassen, roode		30:	--	„ stuk.
Dito, andere kleuren		18:	--	„ „
Cazimieren 1ste soort		4:	--	„ el.
Dito 2de „		3:	--	„ „
Grijnen of Polimieten		2:	--	„ „
Flanel		1:	--	„ „
Wollen dekens 1ste soort		20:	--	„ paar.
Dito, dito ordinair		12:	--	„ „
Wagen pastemens		--	20	„ el.
Vlaggedoek		--	10	„ yd.
Carpetten		2:	15	„ „
Bankkleedjes		10:	--	ieder.
Tafelkleeden		4:	--	„ yd.
Karlaai		22:	--	„ stuk.
Bombazets		25:	--	„ „
Prinatannières		8:	--	„ el.

KATOENEN GOEDEREN.

			f		
Kambriks.	5/4-12	yards	7:	21	per stuk.
Kalicos en zoo gen. Loom Cloth.	7/4-24	„	11:	„	„ „
Shirtings.	7/8-24	„	8:	24	„ „
Made pollams.	7/8-24	„			
Long Cloth.	4/4-36 42	„	25:	--	„ „
Jaconet Mousln of Neteldoek.	6/4-20	„	13:	6	„ „
Neteldoek, verschillende soorten.	5/4-10	„	6:	18	„ „
Gekeperd of zoogen. Tweeld Cloths.	6/4-24	„	12:	3	„ „
Nagemaakte roode Madrassche doek.			8:	--	„ doz.
Nagemaakte Paljakatsche dito.			8:	--	„ „
Bandannos of Andrinopel roode dito.			8:	--	„ „
Nagemaakte Masulipatamsche dito.			8:	--	„ „
Bancij dito.			7:	--	„ „
Nagemaakte dito gebatikt aan beide de zijden.			12:	--	„ „
Dito dito aan eene zijde gebatikd.			10:	--	„ „
Sarongs, (geweven.)			3:	--	ieder.
Dito. (gedrukte.)			2:	--	„
Dito (nagem. gebatikde aan eene zijde).			4:	--	„
Dito (nagem. gebatikde aan beide zijden).			6:	--	„
Slindangs, (nagem. aan eene zijde gebatikde) voor volwassenen.			3:	--	„
Dito (nagem. gebatikd aan beide zijden).			4:	--	ieder.
Sitzen meubel of andere van verschillende kleuren, gekleur. Sitas daar onder begrepen.	7/8-24, 2-2, 7/4-28	yards	16:	15	per stuk.
Gedrukte katoenen tweekleurige.	7/8-24, 2-2, 7/4-28		11:	15	„ „
Gedrukte katoenen, enkele kleuren.	7/8-24, 2-2, 7/4-28		9:	--	„ „
Gekleurde of geverwde kambriks.	5/4-12		8:	24	„ „
Geverwde made poll.	7/8-24		11:	--	„ „
Gekeperd wit fijnw. of zoogen. Jeans.	6/4-35		33:	--	„ „
Jeanners	3/4-37		30:	--	„ „
Katoenen of moltons dekens.			15:	--	ieder.
Mans-kousen.			20:	--	per doz.
Dames-kousen.			28:	--	„ „
Halve-kousen.			8:	--	„ „
Slaapmutsen.			13:	6	„ „
Handschoenen.			6:	18	„ „
Suspenders.			6:	18	„ „
Naaigaren in doozen van 12 ballen.			1:	--	„ doos.
Dito in ponden.			8:	--	„ pd.
Gingams, 6/4 yd. br. verschill. lengt.			--	15	„ yd.
Dherries of nagem. Jap. linn.	3/4 yd.		--	12	„ „
Grankies	3/4 yd.		--	12	„ „
Quiltings	3/4 yd.		1:	7½	„ „
Drils of dubb. dimities	3/4 yd.		--	10	„ el.
Sateens, witte			--	15	„ „
dito, gekleurde			--	15	„ „
Quiltings, geverw. cordr. drils Flor.			--	22½	„ „
Gekleurde Jeans			--	22½	„ „
Katoenen garens van no. 1 tot no. 40			2:	--	„ pd.
Dito, „ 41 „ 120			3:	--	„ „
Dito, daarboven			4:	--	„ „
Geverwde morrees, l. 18 b. 1 y.			8:	15	„ stuk.
Geverwde katoenen kasimiers			--	20	„ yd.
Checks 10 yard lang			--	15	„ „
Baftas 20 yards lang			6:	--	„ stuk.

Sarongs en slindangs voor kinderen zullen slechts onderworpen zijn aan de helft der regten voor die voor volwassenen bepaald.

De el in deze prijs-courant bedoeld, is de oude Amsterdamsche el van 27 duim.

Alle vreemde wollen of katoenen goederen, ingevoerd wordende van andere lengten en breedten, dan hierin vermeld, zullen berekend worden pro rata van den inhoud.

Alle vreemde goederen van wol of katoen gemaakt, niet in deze prijs-courant bekend gesteld, zullen worden getaxeerd naar den marktprijs tijdens den invoer, en de inkomende regten daarop berekend, tot dat dezelve in de volgende prijs-courant zullen bekend gesteld worden.

Batavia, den 10den october 1825.

De hoofd-directeur van financien.
J. C. GOLDMAN.

De waarnemend-directeur der ink.- en uitgaande regten.
J. VAN DER VEN.

—*NEDERLANDSCH INDISCHE ACHTERSTAND.*

ZITTING der kommissie voor de liquidatie van den Nederlandsch Indischen Achterstand, op zaturdag den 29sten october 1825, ter gewone plaatse en ure. Ter ordonnantie van de kommissie voornoemd,

De Secretaris,
DE VIRIEU.

—DE Resident van Batavia, mits deze bekendmakende, dat naar aanleiding van artikel 13 der speciale conditien voor de lombard huizen in deze residentie, op zaturdag den 29sten dezer, aan het lokaal van den landraad in de Koestraat, ten overstaan eener kommissie, publiek zullen worden verkocht:

a. De goud, zilver en andere metaal werken, welke op een beleenings termijn van 12 maanden, gedurende juli, augustus en september 1824, zijn verpand; en

b. De katoenen en dergelijke goederen, welke op een beleenings termijn van drie maanden, gedurende de zes eerste maanden van dit jaar zijn verpand; als hebbende de vorige geannonceerde verkoop van het beleende van deze goederen, in de maanden januari, februari en maart j.l., geen plaats kunnen hebben;

Roept daarbij tevens op, de geen of genen, welke op het eventueel meerder rendement dezer goederen bij verkoop, dan het daar op beleende mogten vermeenen aanspraak te kunnen maken, om zich ten dien einde aan te melden; liggende de lijsten der alzoo te verkoopene goederen ter visie ten policie kantore in de stad.

De Resident voornoemd,
VAN HOGENDORP

Batavia, den 19den october 1825.

—DE Resident van Batavia, maakt bij deze achtervolgens verkregene autorisatie bekend, dat bij resolutie van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal in Rade, van den 4den dezer maand no. 13, een tarief van contributien aan de schutterij te *Batavia* is vastgesteld, verdeeld in de volgende zes klassen, te weten:

De 1ste klasse, eene jaarlijksche contributie van	f	12.
„ 2de „ „ „ „	„	24.
„ 3de „ „ „ „	„	48
„ 4de „ „ „ „	„	72.
„ 5de „ „ „ „	„	96.
„ 6de „ „ „ „	„	120.

Voorts, dat bij die resolutie is bepaald, dat die contributien vooruit, bij termijnen van drie maanden, zullen moeten worden voldaan; dat daarbij aan den krijgsraad is overgelaten, om elk der contribuabelen in eene der voorschrevene klassen te rangschikken en aan te zetten; doch dat de genen, die zich met den aanslag bezwaard mogten achten, zich onder overlegging van het bewijs van betaalde contributie, bij rekest aan Zijne Excellentie voornoemd, kunnen wenden, ter verkrijging van herstel, indien de bezwaren gegrond mogten bevonden worden. En dat wijders bij voorschrevene resolutie is bepaald dat te *Batavia* vooreerst als contribuabelen aan de schutterij zullen worden beschouwd en aangeslagen:

a. Alle personen boven de 45 jaren, uitgezonderd de zoodanige, als zich vrijwillig tot den schutterlijken dienst hebben doen inschrijven, en dien werkelijk presteren;

b. Alle personen, tusschen de 16 en 45 jaren, die, uithoofde van ligchaams gebreken of om andere redenen, van den persoonlijken dienst zijn vrijgesteld;

c. Landeigenaren en administrateurs van partikuliere landen, als mede andere ingezetenen der residentie, welke hun gewoon verblijf houden in de ommelanden, of verderen afstand van Batavia, dan de post-stations Bidara Tjina en Piseeng, op den grooten postweg; en boven den Roodenpaal op den westerweg naar Buitenzorg; alle welke personen, des verkiezende, vrijstelling van persoonlijken dienst zullen kunnen verkrijgen, mits betalende de voorschrevene contributien.

De ondergeteekende geeft voorts kennis, dat ten gevolge van opgemelde bepalingen, de klassificatie der contribuabelen aan de Bataviasche Schutterij door den krijgsraad is vastgesteld, en dat de daarbij geconcerneerde ingezetenen bij den kapitein-kwartiermeester *J. van Singerland*, woonachtig op Rijswijk, de klasse kunnen vernemen, waar in elk is gerangschikt, wordende de contribuabelen eindelijk genoodigd, om de door hen verschuldigde contributie over het laatst of loopend kwartaal dezes jaars, aan voornoemden kapitein kwartiermeester te voldoen, die daartoe ten zijnen huize zal vaceren van den 1sten tot en met den 15den november aanstaande, dagelijks, de zondagen uitgezonderd.

De Resident voornd.
VAN HOGENDORP.

Batavia, den 25sten oct. 1825.

—DE Resident van Samarang, verwittigt bij deze de eigenaren of administrateurs van vaste en onroerende goederen, dat in den loop der maand november aanstaande, ingevolge art: 50. der ordonnantie op het middel van verponding, ten kantore van den kollecteur der landelijke inkomsten zal kunnen worden voldaan de resterende belasting op dat middel, voor zoo verre die niet reeds geheel betaald is.

De Resident voornoemd.
J. H. DOMIS.

Samarang, den 17den oct. 1825.

—DE Directeur der Bosschen, waarnemend Resident van *Rembang*, roept bij deze op een ieder, die vermeenen mogt regt van eigendom, actie of pretentie te hebben, op de ondervolgende goederen, dewelke op den 19den, 2?sten en 24sten september jl. en 14den dezer, successivelijk ter reede der residentie *Rembang* zijn opgevischt geworden, als:

Vier kisten, inhoudende te zamen: drie Arabische mutsen, een gekleurde soerban, zes witte vesten, een Arabisch gebeden boek, een korte zijden broek, een lang wit kleed, een kleine spiegel, vier witte servetten, een lederen geld zak, een lakensch kleed, twee chitsen batjes, vijf broeken, een stuk wit linnen, een medicijn kistje, een koperen braadpan, een grove porceleinen schotel, zes grove porceleinen borden, vier grove porceleinen kommen, een paar houten muilen, een vrouwen chitsch batje, twee chitsche kinder batjes, twee stukken chits, drie kussen sloopen, een batiksche hoofd doek, een blaauw kleedje, een stuk bedde franje, twee ijzeren pieken, vier sirie doosjes van stroo, een koperen rijst pot, een kleine martavaan en tachtig zilveren ropijen.

Om met overlegging van behoorlijke bewijzen, zich deswege binnen den tijd van *twee* maanden, gerekend van heden, ter secretarie dezer residentie te adresseren; zullende, ingeval binnen voorschreven tijd zich de daartoe regt hebbenden niet mogten hebben opgedaan, met die goederen overeenkomstig de ten dien aanzien bestaande bepalingen gehandeld worden.

De Directeur der bosschen, waarnemend Resident voornoemd.
Bij absentie,
De Secretaris der Residentie.
H. LE ROUX.

Rembang, den 19den oct. 1825.

De Resident van Bezoekie, als daartoe door het Gouvernement geautoriseerd, maakt bij deze bekend, dat op maandag den 31sten october aanstaande, des morgens om 8 ure, op de stapelplaats *Ledjesang* aan de meest biedenden zullen worden verkocht *honderd vijftig* stuks houtwerken in soort, waarvan de dimensien omschreven zijn in de Bekendmaking, welke op het Residentie bureau alhier, als mede te *Soerabaya*, *Grissee*, *Passaroean*, *Madura* en *Sumanap*, en *Bahjoewangie*, ter lezing te vinden zijn.

Bezoekie, den 18den october 1825.

De Resident voornoemd.

P. LANGEWAGEN.

Vastgestelde prijzen.	Batavia.			Samarang.			Soerabaija.		
Tarwen brood de 14 oncen	f „	7	2	f „	7	2	f „	10	„
Varkens - vleesch het katje	„	8	„	„	8	„	„	10	„
Ossen - vleesch het pond	„	6	„	„	5	„	„	4	„

Marktprijzen.	Batavia.			Samarang.			Soerabaija.		
Klapper - olie per takk. of 33 bott.	f 11	„	„	f 16	15	„	f 8	15	„
Katjang - olie dito dito	9	„	„	8	24	„	9	„	„
Dampel - olie per pikel	„	„	„	33	„	„	26	„	„
Rijst per koijang	132	„	„	130	„	„	110 à 115	„	„
Idem per gantang	„	20 à 22	„	„	17	2	„	8	„
Brandhout de vad. van 18 vt. op 6	15	„	„	12	„	„	10	„	„

EDICTALE CITATIEN.

Alzoo de Raad van Justitie te Samarang, op het daartoe door den Fiskaal bij denzelven Raad, Mr. *Abraham Hendrik D'Ozy*, Pz., gedaan verzoek, hebben verleend het tweede defaut en ten profijte regtens admissie tot het doen eener derde citatie ex superabundantie, bij edicte *ad valvas curiae*, tegen woensdag den 30sten november 1825, op en tegen alle degenen, die vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op eene som van zeven-en-zeventig guldens, zeventien stuivers en een duit indisch, voortgesproten uit den insolventen boedel van wijlen *J. Bierman*, waarvan bij vonnis van voornoemden raad in der tijd geene toewijzing aan iemand is gedaan;

Zoo is het, dat ik *Daniel Pijl*, eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad van justitie te Samarang, bij deze voor de derde maal dagvaard, allen en een iegelijk, die zich tot dezelve som van zeven-en-zeventig guldens, zeventien stuivers en een duit indisch mogten geregtigd achten, om op woensdag den dertigsten november aanstaande, des morgens te half acht ure precies, in persoon, dan wel bij gemagtigden, te compareren ter openbare rolle van gemelden raad, ten einde het tweede defaut te purgeren, de kosten te refunderen en als nog te hooren refereren aan den ingedienden eisch en stukken, a smede te zien dienen van intendith, sub poene tegen de nalatigen of non-comparanten dat zij zullen worden verklaard van hun regt en pretentie te zijn verstoken en hun deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geaffi-cheerd van de puije van het raadhuis te Samarang, den 22sten october 1825.

De eerste deurw. en gezw. expl. bij den raad van just. voorn.

D. PIJL.

—Alzoo de Raad van Justitie te Samarang, op het daartoe door den Fiskaal bij denzelven Raad, Mr. *Abraham Hendrik D'Ozy*, Pz., gedaan verzoek, hebben verleend het tweede defaut en ten profijte regtens admissie tot het doen eener derde citatie bij edicte *ad valvas curiae*, tegen woensdag den 30sten november 1825, op en tegen alle degenen, die vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op vier Jockoongs met zout beladen, in de maand october 1824 te Taijoe, in de residentie Japara en Joana aangehouden, zoomede op eenen Sampang door eenige individus, die van de roovers gevlugt zijn, te Japara achtergelaten, welke door niemand wordt gereclameerd;

Zoo is het, dat ik *Daniel Pijl*, eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad van justitie te Samarang, bij deze voor de derde maal dagvaard, allen en een iegelijk, die zich tot dezelve vier Jockoongs met zout beladen, zoomede tot den Sampang te Japara achtergelaten mogten geregtigd achten, om in persoon of wel bij gemagtigden te compareren ter openbare rolle van gemelden raad op woensdag den dertigsten november aanstaande, des morgens de klokke half acht ure, ten einde het tweede defaut te purgeren, de kosten van dien te refunderen, en als nog te hooren refereren aan den ingediendeu eisch en stukken.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geaffi-cheerd van de puije van het raadhuis te Samarang, den 22sten october 1825.

De eerste deurw. en gezw. expl. bij den raad van just. voorn.

D. PIJL.

VENDU DEPARTEMENT.

Op maandag den 31sten oct. 1825.

VOOR een huis op Weltevrede, voor rekening des boedels van wijlen kapt. *Leicher*, van wagens, paarden, huismeubelen, en het geen verder ter verkoop zal worden aangeboden.

Op dingsdag den 1sten nov. 1825.

VOOR het sterfhuis van wijlen den luit. kolonel *Ampt*, in den tuin van Weltevrede, van wagens, rij- en trekpaarden, mahonie houten en andere meubelen, zilver, en het geen zich verder in dien boedel bevindt.

Alsmede voor rekening van wijlen den 1sten luitenant ter zee *Jodzen*, van eenige kleederen, boeken enz. voorts eene slavin genaamd *Moengoet*, zijnde complecte lijfmeid, fijne naaister en borduurster, met haar kind.

Op woensdag den 2den nov. 1825.

VOOR het negotie-huis van *Mrs. Hasvelt en Co.*, op de groote rivier, van lijnwaten, beschadigde goenie zakken, mosterd, brandewijn, en andere goederen meer.

En precies te 11 ure.

De volgende vastigheid, voor rekening van wijlen den wel edel gestrengen heer *J. A. van Braam.*

Zeker stuk tuin, wei- en zaai land, genaamd Bantar Petee, gelegen ruim 12 uren gaans, zuidwaarts van Batavia, of in het westerveld het 3de deel van het blok M, sub no. bij de verponding doorloopende onder no. 42.

Op donderdag den 3den nov. 1825.

VOOR de woning van den heer *Jordan Johannes*, op de groote roea malakka, van bengaalsche lijnwaten, alkatieven, bengaalsche schoenen en laarzen, kristallen inktkokers, scheer doosjes, diverse slooten, roozen olie, roozen water, en andere goederen meer.

Alsmede een bengaalsche handchais met een bok en een span van vier bruine paarden.

En precies te 11 ure.

De volgende vastigheid, voor rekening van den Chinees *Lie Piensceng.*

Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen buiten deze stadspoort Diest, in de chinesche kampong, of in het westerveld het 3de deel van het blok O, gemerkt no. 50 litt. L, sub no. 205 litt. L.

Op vrijdag den 4den nov. 1825.

VOOR het negotie-huis van den heer *Joh. Versteegh*, op de Voorrei, van mahonie houten spectatels, en buffetten, glas en ijzer werken, complete tafel en thee serviezen, schrijf benoetten, koek, suikerwerk en amandelen, hoofd doeken, handschoenen, hoeden, sarongs, lakens, chitsen, flanel zeildoek, kramerijen, speelgoed en sabels, complete zadels, chabrakken, loodwit, lijn-olie, spaansch groen, haarsmeer olie, billard keuen en ballen, zeep, wasch kaarsen, eau de cologne, teer en pik, porceleinen, vruchten op brandewijn, likeuren, tabak en snuif, bloempotten, met derzelver standaarts, bonte en witte kousen (katjes).

Benevens een partijtje beschadigde linnen zakken.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

IN den loop der aanstaande maand zal per publieke veiling worden verkocht, het huis en erf, gelegen te Tanabang, en bewoond geweest door den heer *Hartman*, het welk inmiddels uit de hand te koop, en te bevragen is bij *Wm. Young.*

—Goede rijst met de koijang en halve koijangs, alsmede een fraai assortiment fransche boeken, jagt- kruid, enz. bij *W. Steetz, jun.*

—Bij den ondergeteekenden zijn nog voorhanden en factuursgewijze te koop, onderscheidene soorten roode en fijne wijnen van *E. Suermondt en zonen en Co.*, wijn-azijn, jenever, likeuren, vruchten op brandewijn, eau de cologne, medicijnen, lijn-olie, verfwaren, loodwit, ankers, staaf-ijzer, spijkers, gemaakt ijzerwerk en gereedschappen, messen en diverse kramerij, tras, teer, pik, aardewerk, kinderspeelgoed, hobbelpaarden, spiegels, meubelen, schilderijen, porceleinen vazen, glaswerk, sabels, snuif, koek- en suikerwerk, goud- en zilverdraad, lakens, chitsen, touwwerk, enz. enz.

JOH. VERSTEEGH.

Voorrei, 20 oct. 1825.

—De ondergeteekenden bieden tegen verminderde prijzen te koop aan, beste roode, rijnsche, madera, tint en portwijn, bier op vaten, jenever, brandewijn, kaas, boter, hammen, worst, haring, zuren, cigaren, laarsjes, schoenen, lakens, kousen, en andere goederen.

WESTERMANN, De NYS & Co.

—De ondergeteekende presenteert te koop, op zeer voordeelige voorwaarden, deszelfs woonhuis, met het daartoe behoorende groote erf, op Kramat, deszelfs huis in de stad, op de westzijde van de groote rivier, benevens zijne schepen en hetgeen hem verder toebehoort.

L. CHRISTENSEN.

—Boter in vaatjes 14 en 18 pd. netto, en goudsche en leijdsche kazen, aangebragt per de Palembang, kapitein Heijde, zijn te bekomen bij *van Dasten en Co.*

—Bij *Keuchenius en Co.*, zijn te bekomen de ondervolgende pas uit Nederland ontvangene goederen, met de laatst aangekomene schepen; als:

Diverse soorten van tafel en fijne wijnen, cognac en witte brandewijn, jenever en jenever op bessen, likeuren, mineraal water, ligt en zwaar bier, siroop, bitter, wijn en dragon azijn, sla olie, mosterd, hammen, kazen, boter, gerookte en gezouten zalm, gerookte en gezouten vleesch, ingelegde worst, gerookte tongen, rolpens, haring, ansjovis, keuken zuren, gedroogde en ingelegde groenten, gedroogde vruchten, grutterswaren, koek en banket, St. Nicolaas enz. enz. suikergoed, eau de cologne en lavande geparfumeerde zeep, zwarte mans en dames zijden kousen, zwarte en witte katoenen kousen, modewaren, enz.

—Bij *Ten Brink* en *Reijnst*, is te bekomen versche delftsche grasboter, ligt en zwaar bier, kaas, hammen, roode, madera en mallaga wijnen, likeuren, jenever, azijn, seltzer, geilnauer en fachinger water, worst, rolpens, ansjovis, haring, zuren, banket, cigaren, tabak, pijpen, eau de cologne, papier en verfwaren, thans gelost wordende uit het brik-schip de Jonge Jacobus, van Rotterdam.

Batavia, 20 october 1825.

—By *Ferwerda*, en *Co.* zijn met de Jonge Jacobus, kapt. *Boon*, pas aangebragt en te bekomen de volgende versche provisien, als: boter in dubbeld fust, zoetemelksche en leijdsche kazen, hammen, gerooktvleesch, ossentongen, haring, rolpens, worst, ansjovis, roode en witte zuurkool, gedroogde appelen, keukenzuren, chocolade, banket, beste cigaren, tabak, en rappésnuif, heele en halve kabaalpijpen, lijnolie, jenever, roode, madera, rhijnsche en mallaga wijnen.

nen. seltzelwater, bier, jenever op bessen. Diverse likeuren, enz. enz.; zoo mede de volgende boeken, als: Weilands handwoordenboek; Siegenbeek; Landré en Agron; Abrégé de toutes les sciences; Landré lecture amusante; Debonale fransche spraakkunst; Petit grandison; Télémaque, en een partijtje fraai schrijf en postpapier.

—Te koop. Twee, naast elkander staande huizen, in de achter kerk Straat te Samarang, no. 192 en 193: te bevragen bij GAASWYCK.

—De ondergeteekende biedt zijn huis en tuin te koop aan, op zeer voordeelige voorwaarden.

J. BOUSQUET.

Rijswijk, 28 october 1825.

—Per de laatste schepen aangebragt: diverse modewaren, lakens, kristallen, sporen, cravaches, enz. enz. bij *R. van Goidtsnoven*, en Co.

—Te koop, een goed gedresseerd rijen bendie-paard, alsmede een deugdzaam span Bimanesche wagen paarden; benevens eene barouchette. Adres in den tuin van den heer *Cantervisscher*, op Molenvliet, bij

H. J. HUSKUS KOOPMAN.

—Te koop, op voordeelige voorwaarden, het huis thans bewoond door de weduwe *Lotten*, staande op de Voorrei, te bevragen bij *J. L. Weijhenke.*

GEBOORTEN.

—Heden beviel mijne geliefde vrouw, *Joanna Koek*, voorspoedig van eene dochter. EDUARD VAN ANGELBEEK.

Malakka, den 30sten juni 1825.

—Heden verloste voorspoedig, van een zoon, de geliefde echtgenoot van *P. J. Godefroy.*

Weltevrede, 19 october 1825.

—Heden, verloste zeer voorspoedig van eene dochter, *Francina Elizabeth Riemann*, geliefde echtgenoot van *L. Vitalis.*

Talaga, 25 september 1825.

—Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapen dochter, *C. A. Beeckman*, echtgenoot van *T. Anthonysz.*

Pekalongang, den 17den october 1825.

—Heden verloste van een zoon, de echtgenoot van *S. J. Domburg*, 1ste luitenant adjudant.

Batavia, den 21sten october 1825.

—Myne geliefde echtgenoot *L. Saugai*, beviel heden voorspoedig van eene welgeschapene dochter.

VAN KRAAIJENOORD.

Kramat, bij Batavia, 21 oct. 1825.

—Heden is van eene dochter aller voorspoedigst verlost, de geliefde echtgenoot van G. A. TENHAAFF.

Cheribon, 22 october 1825.

—Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapen dochter, *F. L. Treijz*, geliefde echtgenoot van *J. W. S. Mossel.*

den 26sten october 1825.

STERFGEVALLEN.

Op heden overleed alhier, de heer *Carel Friederich Röseler*, in leven plaatselijk heelmeester ter dezer stede. Dienende deze tot kennisgeving aan vrienden en bekenden.

De testamentaire executeuren

I. J. HORNUNG,

J. D. MICHEL.

Rembang, den 25sten sept. 1825.

Den 25sten september 1825, 's avonds omstreeks 8 ure, overleed te Japara, in den jeugdigen ouderdom van circa 27 jaren, de heer *Eilert Schlaloss*, aan de gevolgen eener disenterie en rotkoorts. Deze brave echtgenoot, liefhebbende broeder en opregte, hartelijke vriend, laat de zijnen troosteloos bedroefd achter.

M. VAN RAADSHOOVEN, wed. *Schlaloss.*

K. VINCENT, Secretaris te Grissee,

W. M. VINCENT, geboren *Schlaloss.*

—Heden overleed in den ouderdom van 36 jaren, de Weledel Gestrenge Heer *N. C. Ampt*, Ridder der Militaire Willems Orde 4de klasse, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Luitenant-Kolonel in dienst van Z. M. den Koning der Nederlanden, nalatende een kind, benevens mij, zijne diep bedroefde weduwe.

A. C. DE KONING, wed. *Ampt.*

Batavia, den 14den oct. 1825.

—Heden overleed in den ouderdom van 34 jaren mijn dierbare echtgenoot de Weled. Gestr. Heer *F. G. Leicher*, Ridder der militaire Willems Orde der 4de klasse, kaptein kommandant van het algemeene depot, welke diep betreurd wordt door de weduwe *Leicher*, geb. *J. F. J. van Daalsum.*

Weltevrede, den 18den oct. 1825.

—Tot onze bittere droefheid overleed heden morgen, te vijf ure, ons laatst geboren zoontje.

J. H. HORST, E. E. HORST,

geb. *Schmulling.*

Batavia, den 20sten october 1825.

—Op den 29sten september 1825 overleed te Djocjokarta, mijn dierbare echtgenoot *N. Mathot*, 2de Luitenant bij het Regiment Hussaren no 7, Ridder der militaire Willems Orde, in den ouderdom van ruim 36 jaren, diep betreurd door mij en zijne vrienden.

wed. MATHOT,

geboren *van Meer.*

—Heden stierf mijne geliefde echtgenoot *Petronella Schijff van Puffelen*, in den ouderdom van 52 jaren. Ik verlies eene brave vrouw en mijne twee kinderen eene zorgende moeder.

P. VAN IPENBURG, *kapitein der 20ste afdeeling nationale infanterie.*

Soerabaija, 13 october 1825.

—Heden trof mij alweder een zware slag, door het afsterven van mijne nog eenig overgeblevene dochter, *Johanna Maria Elisabeth*, in den ouderdom van 18 jaren. Hoe hard deze slag voor mij is, in een korten tijd, echtgenoot, moeder en dochter te verliezen, kan een ieder nagaan, en ik vertrouw ook dat een ieder deel in mijne droefheid zal nemen.

J. D. RUDOLPH,

wed. *Aldons.*

Batavia, den 19den october 1825.

—In den ouderdom van 45 jaren, wierd ik van mijne waarde wederhelft *Frederika Carolina Ferber*, de bijna zeven-en-twintig jarige leidster van mijn leven, door den dood beroofd.

Zij alleen die verplichting kennen aan vrouwen deugden, gevoelen welke rampen drukken op het zoo ongelukkig leven van

G. VAN DER STORM.

Opziener ter Lands Drukkerij.

Batavia, den 26sten oct. 1825.

NAGELATEN BOEDELS.

De Weeskamer te Soerabaija, roept bij deze elk en een iegelijk op, die iets te vorderen heeft van, dan wel verschuldigd is aan den boedel van wijlen den alhier op den 30sten september l.l. overledenen *D. Monnereau*, om daarvan aangifte of betaling te doen binnen den tijd van drie maanden, gerekend van heden.

Namens de Weeskamer

De Secretaris.

ARRIENS.

Soerabaija, den 8sten october 1825.

—De wees- en boedelkamer te Soerabaija, roept bij deze elk en een iegelijk op die iets te vorderen heeft van, dan wel verschuldigd is aan de nalatenschappen van *Lars Flor*, kapitein bij de koninklijke Deensche marine, *B. C. L. Daane* kadet bij de koloniale marine, *H. Boss*, *A. J. J. Leroi*, *G. de Waart*, *F. Haars*, matroozen bij dezelve, van wijlen de Chinezen *Yap Kwako*, *The Kingko*, *Tan Bintik* en *Oeij Jim Soeij* en van wijlen den Bengalees *Mohamat Obei*, om daarvan aangifte of betaling te doen binnen den tijd van drie maanden. Namens de wees- en boedelkamer

De Secretaris,

ARRIENS.

Soerabaija, den 11den october 1825.

—Allen die iets te vorderen hebben, of verschuldigd in den boedel van wijlen *Oeij Hankie*, worden verzocht binnen den tijd van drie weeken na dato opgave of betaling te doen, aan den ondergeteekenden. *J. J. Troede*, qq.

Cheribon, den 17den oct. 1825.

—Alle die genen, welke iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn aan wijlen den Weled. Gestr. Heer kapitein en Ridder der Militaire Willems Orde, *J. P. Leicher*, gelieven daarvan opgave of betaling te doen binnen den tijd van zes weeken aan

SIVERDA MUNTER, *majoor der artil.* Geassumeerd executeur door de wed. LEICHER, geb. *J. F. J. van Daalsum.*

Weltevrede, den 20sten oct. 1825.

—De weeskamer te Samarang, verzoekt elk en een iegelijk die iets te vorderen heeft van, dan wel verschuldigd is aan den boedel van wijlen *F. A. Brandt*, daarvan aan haar aangifte of betaling te doen.

De Secretaris.

J. A. CLIGNETT, jr.

Samarang, den 17den oct. 1825.

—De weeskamer te Samarang, verzoekt elk en een iegelijk die iets te vorderen heeft van, dan wel verschuldigd is aan de boedels van wijlen *J. Cramer*, *L. Canmeron*, *W. S. Hammond*, den kapitein van het particuliere schip Apollo, genaamd *B. G. Queedens*, den stuurman van de brik Clementine, *A. Le Febre*, en den matroos van Z. M. koloniale schoener Castor, *H. J. Koop*, daarvan aan haar aangifte of betaling te doen.

De Secretaris.

J. A. CLIGNETT, jr.

Samarang, den 17den oct. 1825.

—De Weeskamer te Samarang, verzoekt elk en een iegelijk, die iets te vorderen heeft van, dan wel verschuldigd is aan de boedels van wijlen de chinesche vrouw *Tjan Jongnio* en de moorsche dochter *Alima Salma*, daarvan aan haar aangifte of betaling te doen.

De Secretaris,

J. A. CLIGNETT jr.

Samarang, den 20sten oct. 1825.

—De boedel van *Johanna Hendrika Krause*, gesepareerde huisvrouw van *F. H. La Ros*, aan de desolate boedelkamer overgegeven zijnde, zoo wordt, ingevolge provisioneel reglement art. 9, elk en een iegelijk die aan denzelven iets verschuldigd is, of van denzelven te vorderen heeft, verzocht, daarvan opgave te doen, binnen den tijd van zes weken, gerekend van heden.

Op last van de desolate boedelkamer,

De Secretaris,

J. A. CLIGNETT jr.

Samarang, den 21sten oct. 1825.

AL de genen die iets te vorderen hebben van, dan den wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den luit. kol. der artillerie N. C. Ampt, gelieven daarvan opgave en betaling te doen binnen den tijd van 6 weken, na dato dezer, aan de ondergeteekende kommissarissen.

MEYNHARDT, *luit. kol.* en
SIVERDA MUNTER, *Majoor.*
Weltevreden, den 23sten oct. 1825.

—DE weeskamer te Batavia, verzoekt elk en een iegelijk, die iets te vorderen heeft van, dan wel verschuldigd is aan de boedels van wijlen *A. Claasen, D. Henken, Hendrik van Lichtenberg, Mejuffr. M. Burger, wed. S. Leeman,* en *J. F. Barter,* daarvan aangifte of betaling te doen.

De Secretaris,
FOCQUIN.
Batavia, 29 october 1825.

POST-KANTOREN.

BATAVIA.

Wordt ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het post-kantoor te Batavia, paketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein.
Amsterdam,	*Ned. schip De Drie Gebroeders,*	E. G. Edeling.
Idem,	*dito dito Marco Bozaris,*	P. Kraaij.
Idem,	*dito dito Cornelia Sara,*	G. de Jong.
Rotterdam,	*dito dito Helena Christina,*	B. J. Martens.
Antwerpen,	*dito dito Le Heros,*	H. Poppen.
Idem,	*dito dito Concordia,*	Willems.
Palembang,	*dito dito Marie Osman,*	Sarif Kassim Bin A.ia Bargaba.

Batavia, den 27sten october 1825.

De postmeester,
P. A. BIK.

SAMARANG.

Wordt bij deze aan het publiek bekend gemaakt, dat aan het post-kantoor te Samarang, paketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden naar:

naar	schip	kapitein
Riouw,	*Ned. brik Susanna Barbera,*	Sech Salim.
Pontianak,	*Boeginesche pantjallang,*	Ana Koda Senampe.
Riouw,	*Chinesche toop,*	Tan Lok.

Samarang, den 21sten oct. 1825.

De postmeester,
H. W. GEZELSCHAP.

VERTREKKENDE SCHEPEN.

VRACHT naar Nederland, met het schip HELENA CHRISTINA, kapt. *B. J. Martens,* dat gereed zal zijn om ultimo november aanstaande te zeilen, en voor welkers boord een doctor verband wordt, op aannemelijke voorwaarden. Adres bij

JOH. VERSTEEGH.
Voorrei, den 20sten oct. 1825.

—VRACHT en passage naar Amsterdam, met het snelzeilend nieuw fregat-schip MARCO BOZARIS, kapt. *P. Kraaij,* hetwelk voorzien is van een bijzonder wel ingerigte kajuit en scheeps doctor; en in den aanvang aan dit jaar, een heen en terug reis naar de West-Indien gemaakt heeft, adres bij

JOH. VERSTEEGH.
Voorrei, den 20sten oct. 1825.

—VRACHT en passage naar Nederland, met het snelzeilend brik-schip DE JONGE JACOBUS, kapitein *J. J. Bonn,* van Rotterdam, vertrekkende tegen den 10den van de aanstaande maand, adres bij *Ten Brink* en *Reijnst.*

Batavia, 20 october 1825.

—PASSAGE naar Nederland, per het snelzeilend fregat-schip CORNELIA SARA, kapitein *G. de Jong,* zal tegen den 20sten november aanstaande vertrekken. Adres bij *Brouwer, Nolthenius* en *Co.*

Batavia, 25 october 1825.

VERTREKKENDE PERSONEN.

DE ondergeteekende voornemens zijnde binnen drie maanden naar Europa te vertrekken, verzoekt een ieder welke aan hem op naam zijner firma *Brouwer, Gijsing* en *Co.,* zijn debet nog verschuldigd is, zulks voor of op den 15den december eerstkomende te voldoen. G. GIJSING.

Soerabaija, 15 october 1825.

—H. J. HUSKUS KOOPMAN is van voornemen naar Europa te vertrekken, en als zijne gemagtigden natelaten de heeren *L. Steitz,* en *J. T. Canterrisscher.*

—J. J. DODERO, van Soerabaija, vertrekt naar Timor.

—*L. Christensen* verlaat Java.

—*Mr.* Burnaby *notifies his intention to quit Java.*

—DE ondergeteekende voornemens zijnde het eiland Java te verlaten, verzoekt de genen, die iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan hem, daarvan aangifte en vereffening te doen voor den 30sten november aanstaande ten kantoor van de heeren *Deans* en Co.

G. LETOURNEUR,
Batavia, den 21 october 1825.

—WEDUWE *Cavalino* vertrekt naar Europa met haar familie.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

VERLOREN, een zakboekje van geel leder, bevattende over de twee duizend ropijen aan promessen en ander klein papieren geld, benevens een dames portret en eenige kwitantien; die gene, welke dit een en ander terug brengt aan de stedelijke policie albier zal eene goede belooning hebben.

Batavia, den 15den october 1825.

KAMERS te huur op Goenong-Saharie.

—TE koop of te huur, het huis en erve, thans bewoond wordende door den heer *G. Letourneur,* gelegen ter wetszijde van het Konings-plein, te bevragen bij den eigenaar of aan het negotie-huis van de heeren *Deans* en *Co.*

—*ON cherche une occasion, pour aller à frais communs, à Samarang, s'adresser chez* R. van Goidtsnoven en Co.

—HET in het laatste advertentie-blad geannonceerd collegie zal op dingsdag den 1sten november aanstaande, des avonds om half zeven ure, een aanvang nemen. P. P. ROORDA VAN EIJSINGA.

Batavia 27 october 1825.

—TE huur het woonhuis, bijgebouwen en stallingen, staande op Goenongsaharie nabij Weltevreden, kunnende in november worden aanvaard. Adres bij *J. Bik.*

—DE ondergeteekende voornemens zijnde, zich aan de opvoeding van eenige jonge lieden toetewijden, heeft de eer bij deze, daarvan kennis aan het geacht publiek te geven; en verzoekt ouders en voogden, die hunne kinderen of pupillen zouden willen toevertrouwen, zich bij nadere brieven aan hem te adresseren.

G. DE SERIÈRE, *Predikant bij de Hervormde Gemeente te Soerabaija.*

Soerabaija, 20 october 1825.

—MEN vraagt in een instituut alhier eene fatsoendelijke dame als secondante op voordeelige voorwaarden. Adres ter lands drukkerij.

—VERLOREN een rood maroquin lederen zakboekje met diverse aanteekeningen. De terugbezorger daarvan aan de westzijdsche pakhuizen zal genieten eene belooning van tien Sp. Matten.

Batavia, den 27sten oct. 1825.

—DE heer *Girond,* portret-schilder en teekenaar, heeft de eer bij deze het publiek bekend te maken, dat hij teeken lessen zal geven. Die, welke daarvan gebruik verkiezen te maken, adresseren zich aan het Liefhebberij-Tooneel.

—OP voordeelige conditien uit de hand te koop, of wel te huur, om terstond te aanvaarden:

Een huis, staande boven Weltevreden, te voren bewoond door wijlen *E. Cornelissen,* te bevragen bij

F. W. THORBECKE, jr.
Goenongsarie, 26 october 1825.

Gedrukt te BATAVIA, ter Algemeene LANDS DRUKKERIJ.